

ARAŞTIRMA

ÖĞRENCİLERİN HEMŞİRELİĞİ TERCİH ETME GEREKÇELERİ VE GELECEKLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ*

Fatma GÜDÜCÜ TÜFEKÇİ**

Aynur YILDIZ***

Alınış Tarihi:26.10.2007

Kabul Tarihi:26.12.2007

ÖZET

Araştırma, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu'nda, Ocak-Şubat 2006 tarihleri arasında tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin özelliklerini, mesleği tercih etme gerekçelerini ve ileride uygulama ile ilgili görüşlerini incelemektir. Araştırmada toplam 319 öğrenci ile çalışılmıştır.

Veriler, araştırmacılar tarafından kaynaklar doğrultusunda hazırlanan, öğrencilerin özelliklerini ve görüşlerini belirleyen soruları içeren bir form aracılığıyla elde edilmiştir. Değerlendirme, bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler ve yüzdelik dağılımlar kullanılarak yapılmıştır. İlgili kurumdan yasal izin alınarak, öğrencilere araştırma hakkında açıklama yapıldıktan sonra gönüllü katılımlarına önem verilmiştir.

Sonuçta, öğrencilerin çoğunluğunun orta ve düşük gelirli ailelerden geldiği, hemşireliği sevdiği ve isteyerek tercih ettiği, ancak işe yerleşme konusunda endişeli olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin puanlarının sadece hemşireliğe yeteceği, ileride işsizlik sorunu yaşamayacağı düşüncesi ve ailesinin istemesi nedenleriyle hemşireliği istemeyerek de tercih ettiği saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda, hemşirelik eğitimi ve mesleğinin geliştirilmesi için mesleğin isteyerek tercih edilmesi amacıyla üniversiteye hazırlanan öğrencilere mesleği tanıtmaya programları veya projelerinin yapılması ve zaman içerisinde tekrarlanması önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Öğrenci, hemşirelik, tercih, görüş

ABSTRACT

The students' reasons of nursing preference and ideas about their future

The study carried out descriptively at the School of Nursing of Atatürk University, in the dates between January and February 2006. The study's aim is examine the features of nursing school students, and the reasons of job preference and the ideas about the nursing applications in future. Total 319 students were included in this study.

The data were obtained by means of a form including questions which determine the ideas and features of the students and prepared in the direction of the sources by Researchers. The assessment was performed in computer by using descriptive statistics. By taking legal permission from relating organization, after the explanation about the research had been made to the students, volunteer participations were given importance.

In conclusion, it was determined that most of the students were coming from poor or middle income-leveled families, they loved nursing job and preferred volunteerily, but they were anxiety about the take up a post in the profession. Addition, it was established that students also preferred unwillingly nursing profession for they might not experience unemployment in the future, their mark will be enough for Nursing School and their families wanted.

*Bu araştırma TSK III.Ulusal/Uluslararası Katılımlı Hemşirelik Kongresi' nde (8-11 Mayıs 2007 Erzurum) Poster Bildiri olarak sunulmuştur.

**Atatürk Üniv. Hemşirelik Yüksekokulu, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD öğretim üyesi (Yrd. Doç. Dr.) (e-mail: fgtufekci@mynet.com)

***Atatürk Üniv. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağl. ve Hast. Hemş. AD Doktora öğrencisi

In the direction of these results, for the improvement nursing training and profession, it may be suggested that the programmes or projects introducing profession are accomplished for the applicant students to university and they are repeated in time with aim of that it is preferred voluntarily.

Keywords: Student, nursing, preference, opinion

GİRİŞ

Üniversitelerin amacı, alanlarına göre özel donanımlı ve nitelikli profesyonel meslek üyeleri yetiştirmektir (Başer 1994). Bu bağlamda hemşirelik lisans eğitiminin amacı; öğrencileri, hemşireliği sağlıklı toplumu gerçekleştirecek anahtar konuma ulaştıracak, sosyo-kültürel gelişimi sağlanmış, toplumun sürekli değişen gereksinimlerine cevap verebilecek nitelikte bilgi, beceri ve tutumlarla donanımlı meslek üyeleri ve evrensel hemşirelik normlarına uygun profesyoneller olarak yetiştirmek şeklinde tanımlanmaktadır (Kaya ve ark. 2003, Velioğlu 1988).

Ülkemizde, üniversite düzeyinde meslek eğitimi alabilmek için öğrencilerin öncelikle belirli bir puan seviyesine ulaşmalarını ve tercih sıralaması yapmalarını gerektiren bir sistem bulunmaktadır. Bu mevcut sistem içerisinde, öğrencilerin ileride başarılı olabilmeleri için en iyi uygulayabilecekleri ve en üst düzeyde doyum sağlayabileceklerine inandıkları bir mesleğe isteyerek ve bilinçli olarak yönelmeleri, seçilen mesleğe uyumun sağlanması ve mesleğin sürdürülmesi için önemlidir (Erkal 2003, Happel 2000, Buzlu ve Kutlu 1997, Çam 1997, Marriner-Tomey 1996). Meslek seçiminde her öğrencinin kendi yeteneği ve ilgisine göre tercihte bulunması beklenen ideal bir durumdur (Erkal 2003). Ancak, kişisel özelliklerin yanı sıra çevresel ve ekonomik koşullar, rastlantılar gibi birçok faktör öğrencinin geleceği açısından etkili olabilmekte (Erkal 2003, Buzlu ve Kutlu 1997, Sabuncu ve ark. 1986) ve hemşirelik mesleği de diğerleri gibi rastlantısal olarak bilmeden ve istemeyerek

seçilebilmektedir (Kömürücü ve ark. 1988). Hemşireliği tercih etme ile ilgili yapılan bir çalışmada, önceden çevresel faktörlerin, son yıllarda ise öğrencilerin kendi düşünce ve isteklerinin ön planda olduğu bildirilmiş (Kocaman ve Okumuş 1982), bununla birlikte, öğrencilik yıllarında mesleğin toplumdaki olumsuz imajı hakkında bilgi sahibi olmaya başlayan öğrencilerin, mezuniyet sonrası hemşireliğin uygulama alanından ziyade eğitim ve yönetim alanında çalışmak istedikleri saptanmıştır (Keskin ve ark. 2003). Bazı kaynaklarda öğrenim çevresinin öğrencinin meslek algılayışını etkilemede önemli rol oynadığına yer verilmiştir (Happel 2000, Kaynak ve ark. 1998, Çam 1997, Marriner-Tomey 1996). Bu konuda yapılan diğer çalışmaların sonuçları da mesleğini isteyerek ve severek seçen öğrencilerin gerek öğrenme yaşantıları sırasında gerek meslek yaşamlarında daha başarılı olduğunu göstermiştir (Kömürücü ve ark. 1988).

Toplumun gerçekleri doğrultusunda hemşirelik mesleğinin geliştirilmesi hemşirelik okullarının hedefidir. Öğrencilerin ileride meslek yaşamlarında başarılı olabilmeleri için eğitim-öğretim döneminde hemşireliğin sevdirmesi veya kabullendirilmesi önemlidir. Bu nedenle, bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin özelliklerini, mesleği tercih etme gerekçelerini ve ileride uygulama ile ilgili görüşlerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın tipi, yeri, zamanı, evreni ve örneklemi

Tanımlayıcı olarak yapılan araştırma, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu'nda, Ocak-

Şubat 2006 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Hemşirelik Yüksekokulu 20 araştırma görevlisi ve 19 öğretim üyesi olmak üzere toplam 39 akademisyen kadrodan oluşmaktadır. Okul her yıl yaklaşık 60-70 arasında öğrenci mezun etmektedir.

Araştırmanın evrenini, 84 birinci sınıf, 86 ikinci sınıf, 72 üçüncü sınıf ve 80 dördüncü sınıf olmak üzere toplam 322 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. 3 öğrenci katılmayı kabul etmediği için 319 öğrenci ile çalışılmıştır. Evrenin tümü örneklem grubu olarak alındığı için herhangi bir örneklem yöntemine gidilmemiştir.

Verilerin toplanması ve değerlendirilmesi

Veriler, araştırmacılar tarafından kaynaklar doğrultusunda hazırlanan (Turgay ve ark. 2005, Erkal ve Yalçın 2003, Yetkin ve Yiğitbaş 2003, Özsoy ve ark. 1999, Kocaman ve Okumuş 1982), öğrencilere ait demografik özellikleri ve görüşleri belirleyen 2'si açık uçlu olmak üzere toplam 13 soruyu içeren bir form aracılığıyla elde edilmiştir. Veriler, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu'nda, araştırmacılardan biri tarafından öğrencilerin kabul ettikleri uygun saatlerde, yüz yüze görüşme tekniği ile 10 dakikalık süreler içerisinde toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Araştırmanın etik yönü ve genellenebilirliği

İlgili kurumdan yasal izin alınarak, öğrencilere araştırma hakkında açıklama yapıldıktan sonra gönüllü katılımlarına önem verilerek yapılan araştırmanın sonuçları, belirtilen tarihler arasında 4 yıllık eğitim sürecinde olan Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerine genellenebilir.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş minimum 16,

maksimum 29 olmak üzere ortalama 20.31 ± 1.67 olarak belirlenmiştir.

Tablo 1'de öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine göre dağılımı verilmiştir. Öğrencilerin %26'sı birinci, %26'sı ikinci, %23.9'u üçüncü ve %24.1'i dördüncü sınıflardan oluşmuştur. Öğrencilerin %79.6'sı ailelerinin gelir durumunun orta ve sadece %9.1'i kötü düzeyde olduğunu, %39.5'i ise ekonomik sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Benzer şekilde, hemşire öğrencilerin mesleğe ilişkin görüşleri ve mesleği algılayışları ile ilgili yapılan çalışmalarda, Özsoy ve arkadaşları (1999) öğrencilerin %63.2'sinin, Turgay ve arkadaşları (2005) %67.2'sinin orta gelirli ailelerden geldiğini tespit etmişlerdir.

Öğrencilerin hemşirelik okulunu tercih etme durumları incelendiğinde, %52.7'sinin isteyerek tercih ettikleri saptanmıştır. Bu bulgu, son yıllarda hemşirelik mesleğini seçmede artık öğrencilerin kendi istek ve görüşlerinin öncelikli olmaya başladığını gösteren sonuçlarla uyumludur (Kocaman ve Okumuş 1982). Daha önce yapılan çalışmalarda sırasıyla öğrencilerin sadece %28.1'inin (Özsoy ve ark. 1999), %20.4'ünün (Erkal ve Yalçın 2003) ve %18.5'inin (Karadokvan 1996) hemşireliği isteyerek tercih ettikleri tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin yarısına yakını (%43) puanlarının sadece hemşirelik okuluna girmeye yeteceğini düşündükleri için, açıkta kalmamak amacıyla hemşireliği istemeyerek tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Yapılan çalışmalarda da araştırmanın bulgusuna benzer şekilde, Özsoy ve arkadaşları (1999) öğrencilerin %39.4'ünün, Yetkin ve Yiğitbaş (2003) %43.1'inin, Erkal ve Yalçın (2003) %19.7'sinin, Gözüm (2004) öğrencilerin %43.3'ünün, Turgay ve arkadaşları (2005) öğrencilerin %29.7'sinin, aynı nedenle tercihte bulduklarını saptamışlardır. Bununla birlikte, araştırmada öğrencilerin %30.5'inin işsiz kalmamak için ve

%26.5'inin ailesinin isteği üzerine istemeyerek tercih ettikleri belirlenmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine ve Görüşlerine Göre Dağılımı

Öğrencilerin demografik özellikleri	S	%
Öğrencinin eğitim aldığı sınıf		
Birinci sınıf	83	26.0
İkinci sınıf	83	26.0
Üçüncü sınıf	76	23.9
Dördüncü sınıf	77	24.1
Öğrencinin ailesinin gelir durumu		
İyi	36	11.3
Orta	254	79.6
Kötü	29	9.1
Ekonomik sorun yaşama durumu		
Yaşıyor	126	39.5
Yaşamıyor	193	60.5
Hemşirelik okulunu tercih etme durumu		
İsteyerek	168	52.7
İstemeyerek	151	47.3
Hemşirelik okuluna istemeyerek tercih etme gerekçeleri		
Puanının sadece bu okula yeteceğini düşündüğü için	65	43.0
İleride işsizlik sorunu yaşamayacağı için	46	30.5
Ailesi istediği için	40	26.5
Hemşirelik mesleğini sevme durumu		
Seviyor	271	85.0
Sevmiyor	48	15.0
İleride iş bulma ile ilgili endişe durumu		
Endişeli	181	56.7
Endişeli değil	138	43.3
İleride hemşirelik mesleğinde kalmayı isteme durumu		
İstiyor	307	96.2
İstemiyor	12	3.8
KPSS' nin sorun olma durumu*		
Sorun algılıyor	146	45.8
Sorun algılamıyor	173	54.2
Çalışmak istenen kurum		
Devlet kurumu	257	80.5
Özel sektör	50	19.5
Toplam	319	100.0

(*): "KPSS"; Kamu Personeli Seçme Sınavı. Hemşirelerin devlet kurumlarında çalışabilmeleri için başarmaları gereken bir sınavdır.

Karadakovan (1996), Buzlu ve Kutlu (1997), Tüfekçi ve arkadaşları (1998), Erkal ve Yalçın (2003) araştırmanın bulgusuyla uyumlu olarak yaklaşık aynı oranlarda öğrencilerin hemşireliği kolay iş bulmak için tercih ettiklerini tespit

etmişlerdir. Araştırmada, öğrencilerin %85'i hemşirelik mesleğini sevdiğini ve %96.2'sinin meslek yaşamlarını hemşire olarak sürdürmek istediklerini belirtmişlerdir. Özsoy ve arkadaşları (1999) çalışmalarında öğrencilerin sadece

%50.7'sinin hemşirelik mesleğini sevmesine rağmen, araştırmanın bulgularına paralel olarak %84.9'unun hemşirelik mesleğinde kalmayı istediği tespit edilmiştir. Ayrıca, araştırmada öğrencilerin %56.7'si ileride iş bulma ile ilgili endişelerinin olduğunu, %54.2'si devlet kurumunda işe yerleşmenin ön koşulu olan KPSS'nin kendileri için bir problem oluşturmayacağını belirtmişlerdir. Ejder ve arkadaşları (2000) hemşirelik mesleğinin seçilmesi ile ilgili görüş aldıkları çalışmalarında, araştırmanın bulgusuyla uyumlu olarak, öğrencilerin %66.35'inin mezun olduktan sonra iş bulma konusunda endişeli

olduklarını saptamışlardır. Araştırmada, öğrencilere çalışmak istedikleri kurum sorulmuş, %80.5'i devlet kurumunda, diğerleri (%19.5) özel sektörde çalışmak istediklerini belirtmişlerdir. Benzer şekilde, yapılan çalışmada öğrencilerin çoğunluğu devlet kurumunda çalışmak isterken belli bir oranı da özel sektörde çalışmak istediklerini belirtmişlerdir (Hata ve ark. 2007, Ucuz ve ark. 2007). Bu sonuçlara göre öğrencilerin mezun olduktan sonra özel sektöre yönelmeleri, özel sektördeki çalışma olanaklarının ve seçeneklerinin devlet kurumundaki kadar iyi olmasıyla açıklanabilir.

Tablo 2. Öğrencilerin Hemşirelik Mesleğini Sevmeme ve Mezun Olduktan Sonra Hemşirelik Mesleğini Uygulamayı İstememe Gerekçeleri

Hemşirelik mesleğini sevmeme gerekçeleri*	Sayı	%
Kendi seçimim değil	12	25.0
Puanımın sadece hemşirelik okuluna kabul edilmeye yetmesi	10	20.8
Doyum alamıyorum	8	16.7
Hastane ortamını ve kokusunu sevmemem, kan görmeye dayanamamam	5	10.4
Mesleğin sosyal statüsünün düşük olması	4	8.4
Mesleğin şartlarının ağır ve yorucu olması	3	6.2
Hastalara zarar verme korkumun olması	3	6.2
Akademisyenlerin kliniklerde öğrenciye karşı olumsuz tutumları	2	4.2
İleride işsiz kalmamak için seçtim	1	2.1
Toplam	48	100.0
Mezun olduktan sonra hemşirelik mesleğini uygulamayı istememe gerekçeleri*		
Sevmiyorum	6	50.0
Akademisyen olmak istiyorum	3	25.0
Yorucu ve çok ağır bir meslek	2	16.7
Beni mutlu etmeyeceğini düşünüyorum	1	8.3
Toplam	12	100.0

*Hemşirelik mesleğini sevmeyen öğrenci sayısı 48 ve mezun olduktan sonra hemşirelik mesleğini uygulamayı istemeyen öğrenci sayısı 12'dir.

Araştırmada, öğrenciler (%15.0) hemşirelik mesleğini sevmeme gerekçelerini dokuz ifadeyle dile getirmişlerdir. Gerekçeler içerisinde önem derecesine göre ilk beş sırada “kendi seçimim değil” (%25.0), “puanımın sadece hemşirelik okuluna kabul edilmeye yetmesi” (%20.8), “doyum alamıyorum” (%16.7), “hastane

ortamını ve kokusunu sevmemem, kan görmeye dayanamamam” (%10.4) ve “mesleğin sosyal statüsünün düşük olması” (%8.4) yer almıştır. Ayrıca, öğrencilerin mezun olduktan sonra hemşirelik mesleğini uygulamayı istememe gerekçeleri; “sevmiyorum” (%50.0), “akademisyen olmak istiyorum” (%25.0), “yorucu ve çok ağır bir meslek”

(%16.7) ve “beni mutlu etmeyeceğini düşünüyorum” (%8.3) şeklinde sıralanmıştır (Tablo 2). Öğrencilerin belirttikleri bütün bu olumsuzluklara rağmen, hemşireliğin tercih etmeleri, mesleğin iş bulma avantajları ile açıklanabilir. Nitekim yapılan çalışmalarda öğrencilerin hemşireliği iş bulma kolaylığı nedeniyle tercih ettikleri tespit edilmiştir (Tülek ve ark. 2007, Erkin ve Tokem 2007, Ünlü ve ark. 2007, Demir ve ark. 2007, Hata ve ark. 2007).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada:

Öğrencilerin önemli çoğunluğunun orta ve düşük gelirli ailelerden geldiği, hemşireliği sevdiği, ileride hemşirelik mesleğinde kalmak ve devlet kurumunda çalışmak

istediği, yarıdan fazla oranlarda hemşireliği isteyerek tercih ettikleri, ancak işe yerleşme konusunda endişeli oldukları,

Yarıya yakın oranın ise puanının sadece hemşireliğe yeteceği, ileride işsizlik sorunu yaşamayacağı düşüncesi ve ailesinin istemesi nedenleriyle hemşireliği istemeyerek tercih ettiği, devlet kurumunda işe yerleşmenin ön koşulu KPSS’yi sorun olarak algıladığı saptanmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda, hemşirelik eğitimi ve mesleğinin geliştirilmesi için mesleğin isteyerek tercih edilmesi amacıyla üniversiteye hazırlanan öğrencilere mesleği tanıtmaya programlarının veya projelerinin yapılması ve bunların zaman içerisinde tekrarlanması önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Başer G** (1994). Hemşirelikte yükseköğretim. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 1(1): 15-18.
- Buzlu S, Kutlu Y** (1997). İstanbul üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin hemşireliğe ve mezuniyet sonrasına ilişkin düşünceleri. IV. Ulusal Hemşirelik Eğitimi Sempozyumu Kitabı, Kıbrıs. s: 64-67.
- Çam O** (1997). Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin psikiyatri hemşireliği konusundaki görüşleri. III. Hemşirelik Eğitimi Sempozyumu Kitabı, İ.Ü. Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul. s: 162-169.
- Demir NÜ, Temel Y, Kıvrak A** (2007). Sağlık Yüksekokulu’nda okuyan I. Sınıf hemşirelik bölümü öğrencilerinin hemşirelik mesleğine ilişkin düşüncelerinin incelenmesi. 6. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Bildiri Kitabı, İstanbul. p: 372.
- Ejder S, Özkan HO, Çelebioğlu A** (2000). Erzurum Sağlık Yüksekokulu ve Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin mesleği seçme ve devam ettirme ile ilgili görüşleri. I. Ulusal Hemşirelik Öğrenci Sempozyumu Kitabı, İzmir.
- Erkal S, Yalçın S** (2003). Öğrenciler neden hemşireliği seçer? II. Uluslararası- IX. Ulusal Hemşirelik Kongresi Bildiri Kitabı, Mirage Park Resort Otel, Antalya. s: 637-640.

- Erkin Ö, Tokem Y** (2007). Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik aktivitelerini algılamaları ve hemşirelik mesleğini seçme nedenleri. 6. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Bildiri Kitabı, İstanbul. p: 175.
- Gözüm S** (2004). Hemşirelik öğrencilerinin çalışmak istedikleri alanlara ilişkin lisans eğitiminin başında ve sonundaki tercihleri. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 7(1): 42-48.
- Happel B** (2000). Student interest in perioperative nursing practice as a career. Association of peri Operative Registered Nurses 71(3): 600-605.
- Hata M, Yıldırım R, Soğan P ve ark.** (2007). Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin mezuniyet sonrasına ilişkin beklentilerinin incelenmesi. 6. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Bildiri Kitabı, İstanbul. p: 107.
- Karadakovan A** (1996). Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin eğitimin başlangıcında ve mezuniyetten önce meslek seçimi beklentileri ve çalışmak istedikleri alanla ilgili görüşlerinin incelenmesi. Türk Hemşireliğinde Yüksek Öğrenimin 40. Yılı Sempozyum Kitabı, İzmir. s: 301-308.
- Kaya H, Taşocak G, Akçin E ve ark.** (2003). Bir hemşirelik yüksekokulu son sınıf öğrencilerinin yüksekokulun genel hedeflerine ulaşma durumlarına ilişkin görüşleri. II. Uluslararası- IX. Ulusal

Hemşirelik Kongresi Bildiri Kitabı, Mirage Park Resort Otel, Antalya. s: 680-683.

Kaynak T, Adal Z, Atay ve ark. (1998). İnsan kaynakları yönetimi. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayınları. Yayın No. 276, İstanbul.

Keskin G, Madenoğlu Kıvanç M, Mishal A (2003). İstanbul Üniversitesi Bakırköy Sağlık Yüksekokulu birinci sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleği hakkındaki düşünceleri. II. Uluslararası- IX. Ulusal Hemşirelik Kongresi Bildiri Kitabı, Mirage Park Resort Otel, Antalya. s: 268-270.

Kocaman G, Okumuş H (1982). Öğrenci hemşirelerin mesleklerine ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma. Türk Hemşireler Dergisi 2: 9-14.

Kömürcü N, Erdoğan N, Eti F ve ark. (1988). Marmara Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü ilk öğrencilerinin mesleği isteyerek seçip seçmeme durumları ile mezun olabilmeleri arasındaki ilişki. II. Ulusal Hemşirelik Eğitimi Sempozyumu Kitabı, İstanbul. s: 162-170.

Marriner-Tomey A (1996). Nursing management and leadership, Mosby-Yearbook, Philadelphia.

Özsoy SA, Uysal A, Bayık A ve ark. (1999). Hemşire öğrencilerin mesleğe ilişkin görüşlerinin ileriye dönük incelenmesi. VII. Ulusal Hemşirelik Kongresi Bildiri Kitabı, Erzurum. s: 345-350.

Sabuncu N, Önsel S, Erez N ve ark. (1986). Öğrencilerin ÖSYM’de yaptıkları tercihler ile başarı durumları arasındaki ilişki. I. Ulusal Hemşirelik Eğitim Sempozyumu Kitabı, İstanbul. s: 43-51.

Turgay AS, Karaca B, Çeper E ve ark. (2005). Hemşirelik öğrencilerinin mesleği algılayışları. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 8(1): 54-62.

Tüfekçi F, Karadağ N, Başkurt S ve ark. (1998). Balıkesir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin mesleki eğitim ve yüksek öğrenim ile ilgili sorunları. Hemşirelik-Ebelik Eğiti ve Uygulamalarında Kalite Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı, Kayseri.

Tülek Z, Şahin N, Sav C ve ark. (2007). Bir Hemşirelik Yüksekokulu’nda öğrenci profili ve öğrencilerin hemşireliğe ilişkin görüşleri. 6. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Bildiri Kitabı, İstanbul. p: 080.

Ucuz N, Yaklaş B, Karaca A ve ark. (2007). Ege Üniversitesi Ödemiş Sağlık Yüksekokulu 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin gelecekteki kariyerleri ile ilgili olarak görüşlerinin incelenmesi. 6. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Bildiri Kitabı, İstanbul. p: 027.

Ünlü S, Özgür G, Babacan GA (2007). Öğrencilerin hemşirelik mesleği ve eğitimi ile ilgili görüş ve beklentileri. 6. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Bildiri Kitabı, İstanbul. p: 286.

Velioglu P (1988). Hemşirelik eğitiminde temel kavramlar. Türk Hemşireler Dergisi 38 (3-4): 13-16.

Yetkin A, Yiğitbaş Ç (2003). Van Sağlık Yüksekokulu hemşirelik ve sağlık memurluğu son sınıf öğrencilerinin eğitimlerine ve mezuniyet sonrasına ilişkin görüşleri. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 6(2): 1-12.